

מסורת הש"ס

א) [כריתות טו.י.], (ג ערכין טז. ע"ש [טוטה טו. ע"ש כריתות טו. ע"ש], א) [בסוטה טו. וכריתות טו. איתא לאשתריווי בקדשים אצל מלת בקהל דהכא בגמרא וכן בתוס' דהכא ד"ה על ז' דברים וכו' אין לו מובן. שוב מלמתי בס' ב"ש ככתב בסוגיא דכריתות מפי ע"מנו ומפי עדות דל"ל הכא כמו דליתא בכריתות ומלת בקהל דהכא טעות הוא עב"ל ואולם חידוש דתוס' דהכא ד"ה על ז' דברים וכו' וגרסה לריב"ן וכו' הוכירו והקשו בלשונם לאשתריווי בקהל שני פעמים ונאין ספק דלריב"ן תיקון וי"ל גם בתוס' על כיון לאשתריווי בקדשים], (ד) מיר יט. כז. תענית יא. ב"ק לא: נדרים י. ט) [בנעמורה לד. ובמיר כט.],

תורה אור השלם

1. וכפר על הקדש מטמאת בני ישראל ומפשעיהם לכל חטאתם וכן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך טמאתם:

ויקרא טז טז

הגהות הב"ח

א) נפ' הוא ואימא יולדת: (ב) שם מוכרע ואימא מזרע:

מוסף רש"י

נגעיה דאכפר ליה. יסורים ונשת על נגע כפרו לו על אותו חטא (סוטה טו.). לאישתרוויי (בקהל) בקדשים. שם טומאות שהצדיק הכתוב כפרה לטהרתו, וזו חנה ויולדת ומזרעע ומזרע שנטמא (שם).

אי נמי כהנך דלאו בני גלות.

כגון שהרגו דרך עלייה או מי שינאה אכן מתחת ידו והוציא

הלה ראשו וקבלה: מה חלק. בטומאת מקדש משאר טומאות:

דמייתי עולה ויורד. ושאר שגגת עבירה בקרבן קצוע: **דמייתי**

שעירה ולא כשבה. ובשאר כריתות

או כשבה או שעירה: **חלק להקל קאמרינן.** האי מה מצינו שחלק חילוק

שהוא להקל מיבעי לן לאשכוחי דומיא

דשעיר הפנימי דקולא הוא שיחיד

מתכפר בקרבן לצור שלא חסר זו

ממון משלו: **והאי חלוק להחמיר.**

שאס לא ימצא שעירה אלא בדמים

יקרים יציאנה צעל כרחו: **ואימא יולדת.** שאס עבר עליה יוס הכפורים

אוכלת בקדשים בלא קרבן: **ולא לכל**

טומאתם. וקרבן יולדת אינו צא לכפרה

אלא לטהרה מטומאתה לאכול בקדשים:

ולרבי שמעון דאמר כו'. במסכת נדה

בפרק המפלת (דף נא:): **יולדת**

חוטאת היא. שכסכורעת לילד נשצעת

שלא חזק לזעלה: **ממקומו הוא מוכרע.** ואיכו לא לריך לכה דרשה

דחלק: **מה חלק דמייתי לפרים** לא

גרסינן שאין זה להקל שהנפרים אינן

קריבין ולנד הקרבן הס צאין ז' ימים

לפני הקרבן והכי גרסינן אימא מזרוע.

וחלק דדייה לא מיצטרך לפרושה

דהא פריש גבי קושיא דיולדת ומאי

חילוק דמייתא צעולה ויורד והיא

גופה איתא צמזרוע: **ז' דברים.**

מפרש במסכת ערכין בפרק יש

דערכין. אלמא על חטאת אחי קרבן

דליה: **הסס מנגעיה איכפר ליה.**

בצנר נגעו נכפר לו העון: **ואימא נזיר טמא.** דכתיב (במדבר ו)

וציוס השמיני יציא שתי תורים: **ולא לכל**

טומאתם. וכי מייתי מזיר קרבן למיחל

עליה מזירות טהרה מייתי כדכתי' (שם)

והזיר לה' את ימי מזרו והימים

הראשונים יפלו וגזרת הכתוב הוא

דלא חילעו מזירות עד דמייתי קרבן:

דריש אלעזר הקפר במסכת תענית

(דף יא.): **חוטא הוא.** שזיער ע"מנו

מן היין: **כי היכי דעביד לפני ולפנים.**

דמפרש לעיל במנינא אחת למעלה וז'

למנ' מדס הפר וכן מדס השעיר ואתא

האי וכפר על הקדש לאיתויי היכל

שיעשה כמו כן על הפרוכת מצחון:

נייטי פר ושעיר אחריני קמ"ל. וכפר

מההוא גופיה והדר כתיב וכן יעשה

לפרושי מה היא כפרה שהכתוב מזוה

עליו שיהא ככל אשר עשה לפנים:

מיניה משמע. ואייתר ליה וכפר על

הקדש לדרשה: ה"ג **מאי ניהו יש צה**

ידיעה כו' ולא גרסינן טומאה במקדש

מאי ניהו. והכי פירושא קתני מה פשעים שאינן בני קרבן אף חטאים

ומאי ניהו טומאה דממעט מהאי קרא ההיא דבת קרבן ואחו זו

שיש צה ידיעה בתחלה וידיעה בסוף: **האי צר קרבן.** עולה

ויורד הוא ולמה לי למימר דלא ניכפר האי שעיר עלה: **סמוך**

לשקיעת החמה. ערב יוס הכפורים ולא היה שהות להביא קרבנו:

ניתלי

והשעיר אינו צא לכפר אלא על הטומאה ויש לומר כיון שעל ידי הטומאה צא לו שזיער ע"מנו מן היין פעם שניה כדאמר בנזיר (דף ג.

ע"ש) ששנה בחטא קרינן ציה וכפר מטומאתו ודוקא לרבי אלעזר הקפר אצל לרבינן אפילו נטמא צמזיד הקרבן אינו צא על החטא דהא

אפילו נטמא צאונס דלאו חוטא הוי לרבינן מציא קרבן ומאשר חטא על הנפש הוי לרבינן לשון חסרון כמו (מלכים א ה) והייתי אני וצני

שלמה חטאים וכמו (שופטים כ) אל השערה ולא חטאי ולכל חטאתם ליכא לפרושי הכא לשון חסרון הוה דהא דומיא דפשעים כתיב:

דאתידע ציה סמוך לשקיעת החמה. ואס תאמר הא נמי נילף משעיר המשתלח דצדידיה נמי דרשינן חטאים דומיא דפשעים

ויש לומר דלא דרשינן ציה דומיא דפשעים אלא לענין אס נודע לו מצעוד יוס שראוי להביא קרבן אצל סמוך

לשקיעת החמה לא חשיב צר קרבן להכי אייתר בשעיר הפנימי חטאים דומיא דפשעים דאפי' אחידע ליה סמוך לשקיעה לא תלי:

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות

גִּילְיוֹי עֲרִיּוֹת כּו' אי במזיד בר קטלא הוא. ובהנך דליכא קטלא

אלא כרת ליכא לאוקומה דהא איכא למיפרך צר מלקות

הוא כדפרישית: **וְאִימָא יוֹדֶדֶת.** פירש הקונטרס יולדת שעצר

עליה יוס הכפורים תאכל בקדשים ואין צריכה להביא קרבן ואף על

גז דאס כן לא אחי לכלל חטאת אין

לחוש כיון דצטומאת מקדש וקדשו

אחי לכלל חטאת כדפרישית לעיל ולא

מקרי נמי פעמים צשנה הואיל ואין

זמנה קצוע אלא פעם אחת צשנה

אצל קשה דהא צר קרבן הוא ואין

יכפר על צר קרבן וי"ל דהואיל

וקרבן יולדת לא אחי לכפרה אלא

להכשיר בקדשים אין זה צר קרבן

אפילו לר' שמעון דאמר יולדת

חוטאת היא מכל מקום עקרו אינו

אלא להכשיר בקדשים אצל קשה

מאי פריך דאי פריך שלא תלטרך

להביא קרבן כלל הוה ליה לשנויי

כדמשני גבי שעיר המשתלח בפרק

בתרא דכריתות (דף כו.) דיולדת כי

קמייתי קרבן לאשתריווי בקדשים

ולטזיר נמי משני דלא מייתי אלא כתי

למיחל עליה מזירות טהרה לכן נראה

לרבינו תס דהכא מספק יולדת פריך

כגון ספק אס נפל הפילה אס רוח

הפילה ולא הוזקה עוצרה דאי

הוזקה בתר רוצא אזלינא כדמוכת

בפרק המפלת (מדה דף כט.) או

לא הרגישה שהפילה דלאו בת קרבן

היא ואע"ג דמייתא חטאת העוף על

הספק כדאמרינן^א בסוף נדה (דף עב.)

לא חשיב צר קרבן מידי דהוה אחייבי

אשמות ולויין דלא חשיבי בני קרבן

בפרק בתרא דכריתות (דף כה:)

כיון דאין צאין אלא על הספק ועוד

דהא איכא עולת העוף שאין מצדיאן

על הספק והשתא פריך הכא דיתלה

לה השעיר עד לאחר יוה"כ שתיצא

חטאת העוף וכן כל הני דבסמוך

אצל בפרק בתרא דכריתות (דף כו.)

פריך דלא תציא כלל דהשתא אחי

שפיר דלא משני הכא כדמשני הסם:

אמר קרא אב"צ חטאתם. וא"ת

קרבן יולדת נמי איקרי

חטאת וי"ל דצעי שצא על חטאת

דומיא דפשעים ולא מלי לשנויי אמר

קרא וכפר דציולדת נמי כתיב וכפר

והיינו שמכפרה ומטהרה לאכול

בקדשים: **וְאִימָא מצורע.** ומאי

חלק וכו'. ואס תאמר והא מייתי נמי

אשם וי"ל בחטאת שלו מיהא חלק

להקל: **ע"ז ז' דברים נגעים באין.**

תימה והא לא מייתי צעלמא קרבן

אהנך עבירות אלא כשהוא מזרוע

והיכי תיסק אדעתין דאחטאה קמייתי

וגראה לריב"ן דס"ד דאחרוייהו מייתי לכפרה ולאשתריוי בקהל ומשני

דלאו לכפרה מייתי אלא לאשתריווי בקהל: **אימא נזיר טמא.**

פירוש ולא ידע שנטמא ומאי חלק דמייתי תורין אע"ג דמייתי נמי

אשם מכל מקום הקרבן שחייבו הכתוב לצד מאשם חלק להקל:

וְלִרְבִּי אֶלְעָזָר הַקָּפֶר דָּאמַר נזיר חוטא הוא כו'. ואס תאמר

והא לא איקרי חוטא אלא לפי שזיער ע"מנו מן היין

ועל כיון שזעל ידי הטומאה צא לו שזיער ע"מנו מן היין פעם שניה כדאמר בנזיר (דף ג.

ע"ש) ששנה בחטא קרינן ציה וכפר מטומאתו ודוקא לרבי אלעזר הקפר אצל לרבינן אפילו נטמא צמזיד הקרבן אינו צא על החטא דהא

אפילו נטמא צאונס דלאו חוטא הוי לרבינן מציא קרבן ומאשר חטא על הנפש הוי לרבינן לשון חסרון כמו (מלכים א ה) והייתי אני וצני

שלמה חטאים וכמו (שופטים כ) אל השערה ולא חטאי ולכל חטאתם ליכא לפרושי הכא לשון חסרון הוה דהא דומיא דפשעים כתיב:

דאתידע ציה סמוך לשקיעת החמה. ואס תאמר הא נמי נילף משעיר המשתלח דצדידיה נמי דרשינן חטאים דומיא דפשעים

ויש לומר דלא דרשינן ציה דומיא דפשעים אלא לענין אס נודע לו מצעוד יוס שראוי להביא קרבן אצל סמוך

לשקיעת החמה לא חשיב צר קרבן להכי אייתר בשעיר הפנימי חטאים דומיא דפשעים דאפי' אחידע ליה סמוך לשקיעה לא תלי:

ומאי

ח.

רבינו חננאל

מאי היא חלוקת טומאת מקדש וקדשיו מכל חייבי קרבן דאינון בעולה ויורד. ואימא ע"ז דחלוקה טומאתה דהיא בשעירה. ודחינן אןן חלק להקל קאמרינן. וחלוקה דטומאת ע"ז להחמיר עליה היא. מפורשת בספרי. ואימא יולדת ואליבא דר' שמעון דאמר יולדת חוטאת היא. כי בשעה שכורעת לילד נשבעת שלא חזק לבעלה. ודחינן ר' שמעון לטעמיה דאמר ממקומו הוא מוכרע. ואימא טומאת מצורע לשון חוטא. דאמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יונתן על שבעה דברים נגעים באים. על לשון הרע. ועל שפיכות דמים. ועל גילוי עריות. ועל גסות הרוח. ונזיל הגולן. ועל צרות העין. על לשון הרע שנאמר מלשני בסתר רעהו אותו אצמית. ואין צמיתות אלא צרעת דמתרגם לצמיתות לחלוטין. ואמרינן מצורע מוחלט. זו השמורה מפורשת בסוף כריתות. ואמר שאני נגעים דהתם כפר ליה נגיעה. ואימא נזיר וכו' אלעזר הקפר דאמר במסכת תענית כי כל נזיר חוטא הוא. ושנינן סבר לה כר'